

municationsmidler udvides, medmindre vi med det Samme i Virkeligheden havde forøget vore Betalingsmidler; men jeg vil dog virkelig spørge, om det ikke, efter hvad jeg nu har anført, netop i meget høi Grad vidner om, at hele Landets Midler ere blevne forøgede; og naar saa det ærede Medlem meente, at det vilde være meget unaturligt, om man lod denne Forøgelse gaae over paa Sjælland, saa synes det mig rigtignok, at han der gik ud fra en skæv Betragtning. Han fremdrog netop derved Spørgsmaalet om at afveie saa og saa Meget i Maal til de enkelte Landsdele, istedetfor at det jo netop ikke bør være Tanken. Hovedsagen bør være den, at sige: For Staten, som hele Landets Styrer, er det magtpaaliggende at gjøre saadanne Ting paa saadanne Steder, at virkelig den forøgede Productionsevne kan komme frem, og saa er det ogsaa naturligt, at det netop gjøres paa de Steder, der ligge meest braf, naar man naturligen kan haabe, at der kan komme nogen Production ud deraf. Derfor var det et meget daarligt Exempel, han anførte, at en Jernbane langs ned ad Vangeland vilde være ligesaa naturlig og ligesaa berettiget som en Jernbane langs ned ad Vestkysten; thi Vangeland er ikke noget Land, der ligger braf, hvorimod man ganske vist om en meget stor Deel af Sjælland maa sige, at den ligger braf af Mangel paa Communicationsmidler. Dernæst anførte han, at han vilde have anseet det for naturligere at faae en Forbindelse mellem Stambanen og Molslandet, eller den Halsø, der strækker sig ud til Grenaa, istedetfor Banen til Silkeborg. Men er det ikke en af de Hovedtanter, vi have havt med at bygge Jernbaner, at skaffe de Steder, der ellers ingen Havneforbindelse have, i Forbindelse med Kysten, og maa det ikke indrømmes, at netop den Halsø, jeg talte om, har endog saa gode Forbindelser med Udlandet? Der er en Havn til Grenaa og en til Ebeltoft; den sidste er den bedste; den ligger lidt affides i Forhold til den anden, og Følgen deraf er den, at den anden meest benyttes, men Forbindelsen med Udlandet haves, og det ikke paa nogen daarlig Maade, hvorimod Silkeborg ligger i en ikke ufrugtbar Egn og midt inde i Landet, og derfor kan den kun igjennem en Jernbane og ikke

igjennem en umiddelbar Søforbindelse komme til noget Samkvem med Udlandet. Derfor, idet Staten stiller sig som den, der med Hensyn til Forbindelsesmidlerne og Rettelse for Communicationen, om jeg saa maa sige, exploiterer Danmark, saa er det ganske naturligt, at den retter sin Opdyrkning, sin Drift netop paa de Egne, der trænge til Opdyrkning og Drift, og at den derimod forholdsvis lader de andre vente, saameget mere, som allerede der Opdriften er tilsteede. Naar det saa skulde synes, som om de andre Landsdele skulde være tilfidsatte, saa vil jeg dog virkelig nævne Sjælland. Det er allerede af den ærede Indenrigsminister fremhævet, at det, at der er bygget Jernbaner paa Sjælland, egentlig ogsaa kan siges at være deels en Dpoffrelse, deels i alt Fald et Boveskifte fra Statens Side, thi naar Staten garanterer sine 4 pCt. for at faae Jernbaner tilveiebragte, saa er det i ethvert Tilfælde et Boveskifte, om det end ikke er noget ligefremt Capitalindstød af Staten — sjøndt ligeoverfor Spørgsmaalet om Markedets Evne til at bære Udgivelsen af et offentligt Papir bliver det eens, enten man selv udsteder Obligationer eller lader det sjællandske Jernbaneselskab gjøre det. Men dertil kommer, at man endog kan sige, at netop for Sjællands Skyld er i Virkeligheden Jernbanesystemet i Jhen blevet tilfidsat; thi det har jeg allerede ved første Behandling udtalt, og det gjentager jeg her, at dersom der var Tale om at bygge Jernbaner i Jhen for Jhens Skyld, vilde man neppe nogenstunde have lagt en Jernbane fra Nyborg til Odense og fra Odense til Middelfart. Det er aabenbart væsentligt fleet for Hovedstadens Forbindelse med Continentet (Vilke: Continentets Forbindelse med Hovedstaden!). Ja, jeg veed ikke, hvorfor de Herrer helst ville have Jernbaner, enten for det udenfor liggende Continent eller for Hovedstaden, som vi selv ere i (En Stemme: Sjælland er ogsaa Continentet!). Dersom Sjælland skal regnes med til Continentet, kan det i ethvert Tilfælde ikke komme i Forbindelse med Hovedcontinentet igjennem denne Bane — ved Continentet mener jeg Udlandet, det øvrige Europa. I ethvert Tilfælde troer jeg, at man uheldig vil anerkjende, at den sjeneste Jernbane i de Net-